

مقررات کار با حیوانات آزمایشگاهی

حیوانات نقش بسیار مهمی در ارتقا و گسترش تحقیقات علوم پزشکی داشته و مبانی اخلاقی و تعلیم ادیان الهی حکم می کند که به رعایت حقوق آنها پایبند باشیم. بر این اساس محققین باید در پژوهش هایی که بر روی حیوانات انجام می دهند، ملزم به رعایت اصول اخلاقی مربوطه باشند. به همین علت نیز بر اساس مصوبات کمیسیون نشریات، ذکر کد کمیته اخلاق در مقالات پژوهشی ارسالی به نشریات علمی الزامی می باشد، ذیلاً به اصول و مقررات کار با حیوانات آزمایشگاهی اشاره می شود:

۱. فضا و ساختمان نگهداری دارای امکانات لازم برای سلامت حیوانات باشد.
۲. قبل از ورود حیوانات، بر اساس نوع و گونه، شرایط لازم برای نگهداری آنها فراهم باشد.
۳. قفس ها و دیوار کف و سایر بخش های ساختمانی قابل شستشو و قابل ضدعفونی کردن باشند.
۴. در فضای بسته شرایط لازم از نظر نور، اکسیژن، رطوبت و دما فراهم شود.
۵. در صورت نگهداری در فضای باز باید حیوان دارای پناهگاه باشد.
۶. فضا و قفس با گونه حیوان متناسب باشد.
۷. قفس ها امکان استراحت حیوان را داشته باشند.
۸. در حمل و نقل حیوان، شرایط حرارت و برودت، نور و هوای تنفسی از محل خرید تا محل دائم حیوان فراهم باشد.
۹. وسیله نقلیه حمل حیوان دارای شرایط مناسب بوده و مجوز لازم را داشته باشد.
۱۰. سلامت حیوان، توسط فرد تحویل گیرنده کنترل شود.
۱۱. قرنطینه حیوان تازه وارد شده، رعایت گردد.
۱۲. حیوانات در مجاورت حیوانات شکارچی خود قرار نگیرند.
۱۳. قفس ها در معرض دید فرد مراقب باشند.
۱۴. امکان فرار حیوان از قفس وجود نداشته باشد.
۱۵. صداهای اضافی که باعث آزار حیوان می شوند از محیط حذف شود.
۱۶. امکان آسیب و جراحات حیوان در اثر جابجایی وجود نداشته باشد.
۱۷. بستر و محل استراحت حیوان بطور منظم تمیز گردد.
۱۸. فضای نگهداری باید بطور پیوسته شستشو و ضد عفونی گردد.
۱۹. برای تمیز کردن محیط و سالم سازی وسایل کار از مواد ضدعفونی کننده استاندارد استفاده شود.

۲۰. غذا و آب مصرفی حیوان مناسب و بهداشتی باشد.
۲۱. تهویه و تخلیه فضولات به طور پیوسته انجام شود به نحوی که بوی آزار دهنده و امکان آلرژی زایی و انتقال بیماری به کارکنان، همچنین حیوانات آزمایشگاهی وجود نداشته باشد.
۲۲. فضای مناسب برای دفع اجساد و لاشه حیوانات وجود داشته باشد.
۲۳. فضای کافی، راحت و بهداشتی برای پرسنل اداری، تکنسین ها و مراقبین وجود داشته باشد.
۲۴. در پژوهش ها از حیوانات بیمار یا دارای شرایط ویژه مثل بارداری و شیردهی استفاده نشود.
۲۵. قبل از هرگونه اقدام پژوهشی، فرصت لازم برای سازگاری حیوان با محیط و افراد فراهم باشد.
۲۶. کارکنان باید آموزش کار با حیوانات را دیده باشند.

شرایط اجرای پژوهش های حیوانی

- ✓ گونه خاص حیوانی انتخاب شده برای آزمایش و تحقیق مناسب باشد.
- ✓ حداقل حیوان مورد نیاز برای صحت آماری و حقیقی پژوهشی مورد استفاده قرار گیرد.
- ✓ امکان استفاده از برنامه های جایگزینی بهینه به جای استفاده از حیوان وجود نداشته باشد.
- ✓ در مراحل مختلف تحقیق و در روش اتلاف حیوان پس از تحقیق حداقل آزار بکار گرفته شود.
- ✓ در کل مدت مطالعه کدهای کار با حیوانات رعایت شود.
- ✓ نتایج باید منجر به ارتقا سطح جامعه گردد.